

Purċiſſjonijiet fīs-Santwarju

Dari u Llum

Dennis Caruana, Uffiċjal Relazzjonijiet Pubbliċi tas-Santwarju

Din is-sena, il-Komunità Karmelitana li tmexxi dan is-Santwarju, fakkret it-310 snin minn meta saret l-istatwa ta' San Ġużepp mahduma fl-injam, mill-iskultur Malti Nazju Portelli fis-sena 1694. Għalhekk, xieraq li nfakkru lil-kulhadd, li din is-sena l-Arċikonfraternitā ta' San Ġużepp, flimkien mal-Komunità tas-Santwarju, fakkru dan l-anniversarju ta' l-istatwa b'festa sabiha u devota, li ġiet iċċelebrata fid-19 ta' Marzu. Minbarra l-purċiſſjoni ta' San Ġużepp, li ssir kull sena fid-19 ta' Marzu, ikun hawn żewġ purċiſſjonijiet ohra, wahda naturalment tal-Patruna u l-Omm tagħna l-Madonna tal-Karmnu, u ohra li ghalkemm m'hijiex meqjusa bhala antika, ghax ilha biss madwar sittax-il sena, hija bis-Ssmu. Sagament li ssir kull sena, il-Hamis lejlet il-festa tal-Qalb Imqaddsa ta' Ĝesù.

Fiz-żmien kienu jsiru erba' ohra, tal-Beatu Franco minn Siena, Karmelitan, li f'dan is-Santwarju għandna statwa ferm sabiha tiegħu, li ġieli tintrema waqt il-jiem tal-festa tal-Madonna tal-Karmnu, fin-niċċa tal-Madonna, ohra kienet tal-Kumpanija ta' Corpus Christi, li kienet issir b'solennità kbira, tal-profeta Sant'Elija, Missier l-Ordni Karmelitan li f'dan is-Santwarju għandna statwa sabiha hafna tiegħu, u dik ta' l-Anġlu Kustodju, li l-istatwa tiegħu reġgħet hadet postha fis-Santwarju flimkien ma' San Ġużepp, statwa sabiha hafna, mahduma fl-injam minn Vincenzo Dimech, li fl-1793 kienet lesta żgur.

Meta harġu ż-żewġ statwi għeżeżeż tagħna fl-1993 fid-19 ta' Marzu.

Il-vara tal-Beatu Karmelitan Franco ta' Siena. Din hija ta' Vincenzo Dimech. Tkun armata għall-festa fil-11 ta' Diċembru u kienet toħroġ purċiſſjoni. Il-pedestall tal-vara kien ġie mogħiġi lill-istatwa ta' Santa Venera.

Il-purċiſſjoni li se toħroġ din is-sena mis-Santwarju, hija t-382 waħda. L-ewwel purċiſſjoni tal-Karmnu, kienet fis-sena 1622, sena li fiha twaqqfet is-Sodalitā tal-Madonna tal-Karmnu. Fi-bidu l-purċiſſjoni, ma tantx kienet twila wisq, l-ewwelnett ghax il-Belt Valletta kienet għadha qed tinbena, imma matul iż-żmien saret purċiſſjoni kbira u devota, kif b'wiċċna minn quddiem nistgħu nghidu li llum hadet forma oħra, dik ta' pellegrinaġġ Marjan u ta' devozzjoni kbira.

Minn dokument li jgħib id-data ta' l-14 ta' Lulju 1828, jidher ċar li l-purċiſſjoni tal-Madonna tal-Karmnu kienet tħgħid minn dawn it-toroq: Zekka, San Mark, l-Ifran minn quddiem Santu Wistin, kienet tilwi għal Triq San Ģwann, tħgħid minn hdejn il-Kon-Katidral ta' San Ģwann, iddur għal Triq Merkanti, tilwi minn Triq San Kristofru, u minn Triq ir-Repubblika, għal Triq it-Teatru. Kienet meqjusa wkoll bhala purċiſſjoni famuża, għax fiha kien jieħdu sehem l-ordnijiet reliġjużi kollha, u kienet jieħdu sehem ukoll sitt fratellanzi li kienet mwaqqfin fl-istess Santwarju, u kienet tkun imqassma hekk: Fratellanzi tal-Madonna tal-Karmnu, San Ġużepp, Anġlu Kustodju, Beatu Franco, u żewġ kongregazzjonijiet ohra, li dawn ma kinux jilbsu konfratija, dik ta' San Luigi Gonzaga, u ta' San

Luigi Re, dawk kienu mmexxija mill-parrukkiera tal-Belt, imbagħad il-komunitajiet ta' l-ordnijiet l-ohra, u l-komunità tal-Belt. Interessanti l-fatt, li meta l-isqof

ta' dak iż-żmien ried li l-purċissjoni titqassar, tant inholqot konfużjoni, li permezz ta' rikors li kienu għamlu l-patrijet stess, il-purċissjoni reġgħet saret kif semmejna aktar 'il fuq. Illum il-purċissjoni tal-Madonna tal-Karmnu tghaddi minn toroq aktar dritt u aktar b'mod dinjituż.

Il-purċissjoni kif issir illum, saret l-ewwel darba, propju 123 sena ilu, fis-16 ta' Lulju 1881, sena li fiha ghall-ewwel darba f'Malta u Ghawdex saret l-ewwel inkurunazzjoni ta' xbiha mirakoluża tal-Madonna tal-Karmnu, purċissjoni li baqghet magħrufa, anke mill-ġurnali ta' dak iż-żmien bhala wahda eċċeżzjonali. It-toroq huma dawn: Teatru, Punent, Arċisqof, Merkanti, iddur għal quddiem il-Kon-Katidral ta' San ġwann, Triq ir-Repubblika, u għal Triq it-Teatru. Tajjeb li nghidu, li quddiem il-Kon-Katidral ta' San ġwann, filwaqt li l-istatwa ddur quddiem il-bieb principali, dan l-ahħar ukoll quddiem il-knisja tal-Griegi Kattoliċi fi Triq l-Arcisqof, l-istatwa ssellem ukoll lis-Santwarju Marjan ieħor fil-Belt, dak tal-Madonna ta' Damaxxena.

Il-purċissjoni illum hija magħrufa wkoll għal mijiet ta' devoti, li jimxu wara l-istatwa devota tal-Madonna tal-Karmnu, b'talba tar-Rużarju mqaddes imlibbsin bil-Labtu tal-Karmnu. Forsi mhux b'kumbinazzjoni, li l-Madonna fl-ahħar dehra gewwa Lourdes fis-16 ta' Lulju, heġġet lil Santa Bernardetta biex issirilha purċissjoni. Għalhekk, jekk inti li qed taqra forsi ghadek qatt ma rajt din il-purċissjoni, nistiednek biex tiehu sehem fiha, li żgur għalkemm il-hafna diskors li jsir fuq il-festi illum, din tagħmel unur mhux biss lill-Komunità Karmelitana li tagħmilha, imma lill-Knisja hawn Malta. Tajjeb li nghidu li fil-purċissjoni illum jieħdu sehem il-Fratellanza ta' San ġużepp, ta' l-Anġlu Kustodju, tal-Madonna tal-Karmnu, it-Terzjarji Karmelitani, u l-Komunità Karmelitana tal-Belt, flimkien mal-Provinċja Karmelitana Maltija, immexxija mill-provinċjal. Hafna drabi tiehu sehem ukoll il-Fratellanza tal-Madonna tal-Karmnu taż-Żurrieq, flimkien mal-hafna devoti li jimxu wara l-istatwa tal-Madonna tal-Karmnu, li wara li

*Il-vara ta' Fatima fl-ahħar dehra tagħha.
Din il-vara digħi kienet teżisti fl-1906. Il-vara biss għax it-ifal saru fis-snin sittin.
Għal xi għaxar snin kienet toħroġ pellegrinagħ fid-dehriet kollha ta' Fatima.*

jingħad ir-Rużarju, takkumpanja l-banda b'innijiet Marjani sas-Santwarju Bażilika tagħha.

Purċissjoni oħra, hija dik ta' San ġużepp, li toħroġ kull sena minn dan is-santwarju f'jum il-festa tiegħu fid-19 ta' Marzu. Din il-purċissjoni ilha ssir mis-sena 1925, u fil-bidu kienet tghaddi minn dawn it-toroq: Zekka, San Mark, l-Ifran, u Teatru. Wara li sar xi tibdil biż-żmien fit-toroq, illum il-purċissjoni tghaddi minn dawn it-toroq: Teatru, Punent, Arċisqof, Repubblika quddiem il-Palazz tal-President, Teatru sas-Santwarju.

F'din il-purċissjoni tiehu sehem b'mod attiv l-Arċikonfraternità ta' San ġużepp flimkien mal-Komunità Karmelitana.

It-tielet u l-ahħar purċissjoni li toħroġ mis-Santwarju tagħna, hija dik li ssir lejlet il-festa tal-Qalb Imqaddsa ta' Ĝesù. Din il-purċissjoni, ghalkemm kif ktib aktar 'il fuq kienet issir wahda ta' Corpus Christi, m'hix antika hafna. Kienet fuq inizjattiva tal-Pirjol preżenti P. Martin D. Schembri O. Carm., li madwar sittax-il sena ilu, flimkien mal-komunità, ġie deċiż li tibda ssir din il-purċissjoni lejlet il-festa tal-Qalb ta' Ĝesù, jiġifieri dejjem issir fil-ġurnata tal-Hamis. Din il-purċissjoni ghalkemm m'hix antika hafna, imma tqanqal certa devozzjoni u solennità. Il-purċissjoni toħroġ mis-Santwarju fi Triq it-Teatru, għal Triq Zekka, iddur għal Triq l-Ifran u terġa' tilwi għal Triq it-Teatru, fejn din it-triq tkun aramata b'tapit ahmar, u bil-fjuri u qsari. Marbuta ma' l-Ewkaristija nista' nsemmi wkoll li matul dawn l-ahħar jiem, bdejna nagħmlu adorazzjoni kull nhar ta' Ĝimħa fl-Oratorju ta' Ĝesù Nazzarenu, mis-7.30am sal-5.30pm li qed tmur tajjeb hafna, u hafna nies jiġu jitkolha quddiem il-Mulej Ĝesù, it-tifel ta' Marija.

Filwaqt li nawgura lil kulhadd il-festa t-tajba, jalla l-Mulej Ĝesù, li kif tana lil ommu Marija biex tkun l-omm tagħha, ahna wkoll nersqu lejh permezz ta' din l-Omm tagħha tal-Karmelu, li kif libbset lill-Mulej Ĝesù tarbija fl-ghar ta' Betlem, hekk tlibbes lilna wkoll bil-Labtu Mqaddes li tatna.

Viva l-Madonna tal-Karmnu.